

Bloedsomloopwedstrijd

Deelnemers			Spel		Begeleiding
Aantal	Leeftijd	Doelgroep	Spelsoort	Duur	Aantal
 10-20	 13-15 jaar	 JRK-groep Scholen Jeugdverenigingen	 Binnen actief	 20 minuten	 2

Vorbereiding

Maak de 2 organenpoppen met de bijbehorende delen van de bloedsomloop door de tekening op deze fiche uit te vergroten met een kopieerapparaat (A3 of groter), ze op een stevig stuk karton te plakken en de delen (puzzelstukken) langs de stippellijn uit te knippen. Gebruik per pop een andere kleur. Opgelet! Er is een puzzelstuk (het middelste) waar geen naam van een deel van de bloedsomloop op staat. Dat moet op de juiste plaats in de pop blijven zitten. Dat doe je best door de pop op een groot blad te plakken, alle delen er terug in te plaatsen en het middelste net als de pop op het blad te kleven. Neem daarna de andere puzzelstukken weer weg.

haarvaten, holle ader, rechtersvoorkamer, rechterkamer, longslagader, long, longader, linkersvoorkamer, linkerkamer). Heeft de deelnemer het juiste stuk mee, dan mag hij dat in de organenpop leggen en mag de volgende van de groep vertrekken. Indien het niet het juiste stuk is moet de volgende vertrekken en het verkeerde stuk terugleggen alvorens hij een nieuw stuk opraapt. Het eerste stuk dat opgehaald moet worden is dus de aorta, het tweede de haarvaten, het derde de holle ader... De ploegen moeten door de puzzelstukken te passen achterhalen of ze het juiste stukje mee hebben of niet, onder het alziend oog van een begeleider.

Materiaal

- 2 organenpoppen met puzzelstukken
- bloedvragenlijst

Bijkomende ideeën

Bijkomende ideeën vind je bij 'meer info'!

Activiteit

Verdeel de deelnemers in twee ploegen. Elke ploeg moet proberen om ter snelst het bloedsomloopstelsel samen te stellen. Ze krijgen daarvoor elk een organenpop. Iedere ploeg stuurt een deelnemer naar de overkant van het lokaal (eventueel via een hindernissenparcours), waar de deelnemer een deel van de kleine of grote bloedsomloop haalt. Hij mag pas een stuk oprapen als hij een vraag van de bloedvragenlijst correct heeft beantwoord, anders moet hij met lege handen terugkeren.

Meer info

In de twee eerstehulpbrochures van Jeugd Rode Kruis vind je enkele 'levende stelsels'. Dat zijn spelen waarbij de deelnemers een stelsel uit het menselijk lichaam (ademhalingsstelsel, spijsverteringsstelsel...) doorlopen om er opdrachten uit te voeren die te maken hebben met dat stelsel.

Bloedvragenlijst

(onderlijnd = het juiste antwoord)

- Welke Minister is verantwoordelijk voor de prijsbepaling van het bloed? (Minister van Volksgezondheid, Minister van Sociale zaken, Minister van Financiën)
- Hoe heet de bloedinzamelingsactie die ieder academiejaar door de studenten in Leuven, Gent en Antwerpen op touw wordt gezet in samenwerking met het Rode Kruis? (Bloedserieus, Bloedernstig, Jong Bloed Helpt)
- Wie ontdekte de verschillende bloedgroepen? (O.H. Robertson, De Griekse geleerde Galenus, Karl Landsteiner)
- De benaming RESUSFACTOR negatief of positief is afgeleid van proeven met: (resusolifanten, resusapen, resusmuizen)
- Wanneer werd in België het eerste bloedtransfusiecentrum geopend? (1919, 1946, 1934)
- Hoelang kan bloed worden bewaard? (21 dagen, 35 dagen, 50 dagen)
- Vanaf welke leeftijd mag je bloed geven? (6 jaar, 16 jaar, 18 jaar)
- Op welke temperatuur moet bloed bewaard worden? (tussen 2° en 6°C, tussen -10° C en -8°C, tussen 36° C en 38°C)
- Wat is de functie van de witte bloedcel? (afweer tegen ziektekiemen, zuurstoftransport, stollingsproces)
- Waaruit bestaat plasma? (93 % water en 7 % hormonen, suikers, zouten, eiwitten, vitaminen en vetten, OF 83 % water en 17 % hormonen, suikers, zouten, eiwitten, vitaminen en vetten, OF 53 % water en 47 % hormonen, suikers, zouten, eiwitten, vitaminen en vetten)
- Hoeveel liter bloed kan er in een fles melk? (0 liter, 1 liter. Uitleg: een fles melk zit al vol melk!)
- Hoeveel percentage plasma zit in ons bloed? (50 %, 55 %, 25 %)
- Hoe noemt men een tekort aan rode bloedcellen? (rode hond, leukemie, anemie)
- Hoelang kan plasma worden bewaard? (meer dan 2 maanden, meer dan 6 maanden, meer dan 1 jaar)
- Welke bloedgroep komt in België het meest voor? (AB+, O+, B+)
- Wat is de wetenschappelijke benaming voor geelzucht? (gele koorts, hepatitis, haematoom)
- Welke bloedgroep komt in België het minst voor? (A-, B-, AB-)
- Wat is de wetenschappelijke naam voor bloedplaatjes? (leukocyten, trombocyten, fenotypen)
- Hoe noemt men de techniek waarbij een persoon, vóór een geplande ingreep, bloed van zichzelf laat afnemen wat eventueel tijdens de operatie kan worden teruggegeven? (autoagglutinatie, autotransfusie, autocontrole)
- Hoelang kunnen bloedplaatjes worden bewaard? (4 à 5 dagen, 1 week, 2 dagen)
- Wordt de aids-test op elke bloed- en plasmagift uitgevoerd als het een gekende donor betreft? (ja, neen)
- Hoeveel bloed wordt er per keer afgenomen? (100 à 200 ml, 350 à 500 ml, 800 ml tot maximum 1 liter)
- Hoeveel keer mag men bloed geven? (1 keer per jaar, 4 keer per jaar, 6 keer per jaar)
- Hoeveel keer mag men plasma geven? (1 keer per maand, 2 keer per maand, 4 keer per maand)
- Welke bloedgroep wordt beschouwd als algemene gever? (O-, A+, B+)
- Welke bloedgever kan als algemene ontvanger beschouwd worden? (O+, AB+, A+)
- De naalden, leidingen en zakjes waarmee bloed wordt ingezameld, worden (na elk gebruik vluchtig gespoeld met steriel water, na eenmalig gebruik vernietigd, na elk gebruik grondig chemisch gereinigd)
- Op welke temperatuur moeten bloedplaatjes worden bewaard? (op kamertemperatuur op een schudmachine, op vriestemperatuur zodat de bloedplaatjes niet meer kunnen bewegen, op kooktemperatuur zodat ze in beweging blijven)
- Tot welke leeftijd mag je bloed geven? (65 jaar, 60 jaar, je mag op elke leeftijd bloed geven)
- Wat is de functie van de rode bloedcellen? (bloed vloeibaar maken, helpen bij het stollingsproces, verzorgen van het zuurstoftransport)
- Wordt de donor op de hoogte gebracht als blijkt dat er iets mis is met zijn bloed? (ja, neen)
- Op welke temperatuur moet plasma worden bewaard? (in de oven aan 110°C zodat bacteriën geen kans krijgen, versneld invriezen aan -40°C en dan in de diepvries bewaren, op kamertemperatuur)

Ingezonden door JRK-Oost-Vlaanderen (2002)

